

JEGYZŐKÖNYV

amely készült 2013. május 24-én, a **Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület**,
rövidített nevén MEK Egyesület

2013. évi Közgyűlésén,

az Egyesület székhelyén, Budapest, Budavári Palota F. épületben

Jelen vannak: a jelenléti ív szerinti egyesületi tagok, intézményi tagok képviselői, valamint érdeklődők, és pártoló tagok.

Drótos László elnökségi tag,
Moldován István elnökségi tag,
Dr. Kokas Károly elnökségi tag,
Bánhegyi Zsolt, a Felügyelő Bizottság elnöke,
Telek Lászlóné, a Felügyelő Bizottság tagja.

Távol volt:
Horváth Sándor Domonkos, az Egyesület elnöke,
Király Péter elnökségi tag.

Az elnök Moldován István ügyvezető elnököt kérte fel a Közgyűlés levezetésére.

MOLDOVÁN ISTVÁN köszönti a Közgyűlés résztvevőit. Megállapítja, hogy a meghívóban meghirdetett időpontban (2013. május 24. 10:30) a határozatképességhez szükséges 50%+1 fő nincs jelen, ezért a Közgyűlés nem határozatképes. Bejelenti, hogy az Alapszabályban rögzítettek és a meghívóban közöltek szerint 11 órakor lesz az ismételt Közgyűlés.

MOLDOVÁN ISTVÁN 11 órakor megnyitja a Közgyűlést, mely immár határozatképes. Köszönti a tagságot, valamint a vendégeket. A jegyzőkönyv vezetésére Vajda Henriket javasolja, a jegyzőkönyv hitelesítésére Ipacs Eszter és Király Péterné önként jelentkezik. A tagság szavazással egyhangúlag elfogadja a jelöléseket.

MOLDOVÁN ISTVÁN összegzi a 2012-es közgyűlés óta eltelt év főbb eseményeit. A digitális gyűjtemények építése rendben haladt, a rendezvények kevésbé voltak jellemzők, ugyanakkor fellendült a határon túli kapcsolatok szervezése.

MOLDOVÁN ISTVÁN előterjeszti a 2012. évi közhasznúsági jelentést. Jogszabályváltozások miatt új változatot kellett készíteni, a tagság mindkettőt megkapta. Legfőbb korábbi pályázati forrásunk, a Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) helyett a Nemzeti Együttműködési Alap (NEA) áll rendelkezésünkre. Az Egyesület decemberben pályázatot nyújtott be a NEA-hoz. Az elnyert pályázati pénz és összege még kérdéses, körülbelül a működés költségeit fedező összegre számíthatunk.

Támogatást kértünk levélben a Mikes Internationaltól (Hága). Farkas Flórián, a MI elnöke vállalta a támogatást kérő szöveg közzétételét hollandiai magyar időszaki kiadványokban. Az

Internet Szolgáltatók Tanácsa (ISZT) változatlanul finanszírozza adott dokumentumok digitalizálását. Moldován István kéri a tagságtól, javasoljanak további forrásokat.

Folyik a digitalizálás. A Színházi Életet az Egyesület az Arcanum Adatbázis Kft-vel digitalizáltatta, már szolgáltatásban van. Két éve az ISZT azt a feltételt szabta az időszaki kiadványokra is, hogy az ő finanszírozásával digitalizáltakat CC 3.0-s licenc alatt szolgáltatassuk. Ez azt jelenti, hogy az átdolgozás és a kereskedelmi célú felhasználás megengedett. Korábban a licencek magában a dokumentumban nem voltak feltüntetve, ez problémákat okozott a továbbfelhasználásnál. Újabban a CC-s licencű dokumentumokba már bekerülnek a megfelelő metaadatok, és minden oldalra a CC-licenc ábrái. Fontos lenne tisztázni az Egyesület által digitalizáltatott és korrektúráztatott dokumentumok státuszát. Jelenleg pl. a digitális facsimiléknek az OSZK katalógusában van nyoma, a karakteres változatoknak nincs. Utóbbiak helyzetét azért is mihamarabb rendezni kell, mert az e-könyvek egyre növekvő piacának meghatározó szereplői. Ma az OSZK már kiadváltozatként kezeli azokat a karakteres változatokat, amelyek közreadója az Egyesület. Az ilyenek ügyében az Egyesületet gyakran megkeresik e-könyv-kiadók és -szolgáltatók (cserébe általában mobil formátumokra való konvertálást ajánlanak fel), de vannak példák arra is, hogy egyszerűen átveszik őket saját szolgáltatásukba. Bár a CC-licenz ezt megengedi, az olyan dokumentumoknál, amelyeket a MEK szerzői engedéllyel szolgáltat, a másik szolgáltatónak is engedélyt kellene kérnie a szerzőtől. További kérdések merülnek fel a még nem CC-licencű, de ISZT-támogatással digitalizált dokumentumoknál.

MOLDOVÁN ISTVÁN beszél az E-Könyvtári Szolgáltatások Osztályán (EKSZO) az eltelt egy évben lezajlott személyi változásokról. Renkecz Anita és Csáki Zoltán kilépett, az Elektronikus Periodika Archívum (EPA) vezető munkatársa Ipacs Eszter lett. Gáspár Istvánné nyugdíjba ment, Bálint Eszter a leépítések óta a Magyar Tudományos Művek Táránál (MTMT) dolgozik. Az EKSZO új dolgozói: Uri-Kovács József, Nagy Erzsébet.

A Fórum Kisebbségkutató Intézet (FKI) konferenciát szervezett a külföldi magyar digitális adatbankok együttműködésével kapcsolatban. Részt vett Rónay Gabriella, az Egyesületet képviselte Horváth Sándor Domonkos. További együttműködések kialakításában, technikai problémák megoldásában a Fórum számít az Egyesületre. A magyar elektronikus könyvtárak hálózata már évekkal ezelőtt napirenden volt. Ezt akkor az NDA háttérbe szorította. Ma a MANDA kapcsán ugyanez figyelhető meg. A Transindex részéről az együttműködést gátolja az üzleti alapú működés, hasonló a helyzet például az Erdélyi Múzeum Egyesületnél is.

A Magyar Elektronikus Könyvtáron belül közös (MEK-EPA-DKA) kereső került bevezetésre a gyűjtemény túlzott széttagoltságának ellensúlyozására. Módszertani tevékenységünk: gyakornokokat fogadunk Kaposvárról és Szegedről. Rónay Gabriella révén az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézettel együttműködési megállapodást kötöttünk. Az Egyesület és az EKSZO között szorosabb együttműködésre lenne szükség.

BÁNHEGYI ZSOLT: helyesli, hogy a digitalizált könyvek külön katalógustételt kapnak. A nyomtatott változat rekordjából 856-os MARC-mező mutat-e erre a rekordra?

MOLDOVÁN ISTVÁN: A képi réteggel rendelkező digitalizált könyveknél alkalmaz 856-os mezőt az OSZK, a karakteres e-könyveket egyelőre nem veszik fel a katalógusba, de az e-könyvek köteles példányai miatt ezt is rövid időn belül megoldják.

BÁNHEGYI ZSOLT a felügyelőbizottság elnökeként (a FB részéről jelen van még Telek Lászlóné). A beszámolóban a FB nem talált korrigálni valót. Nyugdíjas státuszára hivatkozva bejelenti azt a szándékát, hogy Markója Szilárd javára lemondjon FB-elnöki tisztségéről, egyesületi tagságának megtartása mellett.

KOKAS KÁROLY javasolja, hogy a tisztújítást a tagság ismételt összehívása nélkül, elektronikus úton bonyolítsuk le a későbbiekben.

MOLDOVÁN ISTVÁN beszél a MEK metaadatainak átvehetőségéről, felhívja a figyelmet a rekordok átvételének lehetőségeire különböző formátumokban, például MARC 21-ben.

A közhasznúsági beszámolót a tagság szavazással egyhangúlag elfogadja.

– Kávészünet –

MOLDOVÁN ISTVÁN: a program második részeként most következő kerekasztal-beszélgetés célja, hogy összehozza a digitalizálás, valamint a folyóiratok bibliográfiai, illetve tartalomjegyzék-célú feldolgozásának főbb hazai szereplőit. A kerekasztal-beszélgetés a bemutatkozásokkal kezdődik.

BISZAK SÁNDOR, Arcanum Adatbázis Kft.: eddig 80-100 folyóirat komplett digitalizálását végezték el, jelenleg elsősorban a II. világháború előtti címekkel foglalkoznak. A digitalizálás a szkennelést, OCR-t és a tartalomjegyzékek beillesztését foglalja magában. A szaktudományos lapok feldolgozása lényegében megtörtént már. Örömmel működneek együtt a MATARKÁ-val. Javasolja, hogy a MATARKA az EISZ-es körben (tehát nem nyilvánosan) hozzáférhető folyóiratokra, illetve cikkekre is linkeljen.

KENYERES ISTVÁN, NKA Közgyűjteményi Kollégium, Fővárosi Levéltár: a pályázati rendszert úgy igyekeznek alakítani, hogy ez lehetővé tegye, sőt támogassa az intézmények együttműködését.

RÁBAI CECÍLIA, Educatio Nonprofit Kft.: az Educatio nem a digitális, illetve digitalizált tartalmak létrehozásával, hanem azoknak az oktatás számára való licencelésével foglalkozik.

TÉGLÁSI ÁGNES, MTA Könyvtár és Információs Központ: korábban az MTA könyvtára volt az EISZ koordinátora, ma a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) révén tartalomszolgáltató lett a funkciója.

BURMEISTER ERZSÉBET, Miskolci Egyetem Könyvtár, Levéltár, Múzeum / MATARKA Egyesület: a MATARKA régóta együttműködik a MEK Egyesülettel a tartalomjegyzékek és a teljes cikkszövegek automatizált közös kezelésében. Tapasztalata, hogy a folyóiratok és cikkek nem archivált teljes szövegei előbb-utóbb elvesznek, ez pedig kérdésessé teszi, hogy az ilyenek belinkelésének értelme van.

TAMÁS KINCSŐ, OSZK Analitikus Feldolgozó Osztály / HUMANUS: az Arcanummal való együttműködés felbecsülhetetlen jelentőségű lenne,

MOLDOVÁN ISTVÁN: Az Egyesület a fenti szereplők mellett a civil szférát képviselve finanszírozza folyóiratok digitalizálását. Ilyen igény érkezett már más egyesülettől, de

folyóirat-kiadótól is. Az EPA archívum-funkciója mellett a magyar online folyóiratok nyilvántartása is kíván lenni. Igyekeznek a hazai folyóirat-digitalizálást is nyilvántartani.

BISZAK SÁNDOR: a közgyűjtemények Arcanumos digitalizált tartalmakhoz való hozzáféréseinek kézenfekvő módja az volna, hogy az adott közgyűjtemény bekerüljön az EISZ-es körbe.

RÁBAI CECÍLIA: az EISZ-hez hozzáférő intézmények körét hét évre szóló szerződések tartalmazzák, ezen változtatni csak egy szerződés lejártakor lehet.

KENYERES ISTVÁN: a Fővárosi Levéltárnak például lehetősége lett volna belépni az EISZ-be, de az ezáltal elérhető tartalmaknak csak igen kis részére lett volna szüksége, ezért ezt elvetették.

KOKAS KÁROLY: a Google digitalizáló projektjének keretében amerikai könyvtárak állományából tekintélyes mennyiségű magyar könyvet is digitalizálnak. Természetesen felmerülhet, hogy tárgyalni kellene a digitalizált magyar tartalom átvételéről, de tárgyalni csak az egésztől van értelme. Egyébként fölösleges ahhoz ragaszkodni, hogy minden dokumentum digitalizálására csak egyszer kerüljön sor. A kilencvenes években – rendszerint CD-re – digitalizált anyag az akkori hordozó adottságai következtében nagyrészt elveszett, vagy a minősége nem megfelelő.

TÉGLÁSI ÁGNES: a digitalizálás országos koordinálásának célja kell, hogy legyen az egyébként is szűkös digitalizáló kapacitás hatékony felhasználása, az erőforrások pazarlásának megelőzése.

KENYERES ISTVÁN: a pályázatnál szempont a digitalizált tartalom hosszú távú fennmaradása. Ez több feladatot von maga után, beleértve a mindenkor adott időszakban használható formátumok közötti migrációt. A nemzeti digitális dokumentumvagyon hosszú távú tárolására katasztrófabiztos tárhelyeket kellene használni, ennek legjobb példája a norvégiai.

VONDERVISZT LAJOS, OSZK E-szolgáltatási Igazgatóság: az OSZK dolgozik a digitális és digitalizált dokumentumok számbavételének módszerein, még ha a rendelkezésre álló tárhelykapacitás jelenleg elégtelen is ahhoz, hogy magukat a dokumentumokat mind saját tárhelyén őrizze.

MEK Egyesület
1827 Budavári Palota F. épület
Adószám: 18100277-2-41
Bankszámlaszám:
10700161-88140997-51100005

K. m. f.

dr. Horváth Sándor Domonkos
elnök

Vajda Henrik
jegyzőkönyvvezető

Ipacs Eszter
jegyzőkönyv hitelesítő

Király Péterné
jegyzőkönyv hitelesítő